

-PERSBERICHT-

Utrecht, 10 december 2013

-HELFT ZORGINSTELLINGEN VERWACHT GEDWONGEN ONTSLAGEN-

De omzet van zorginstellingen staat onder druk. Met name de wijzigingen in de GGZ en de langdurige zorg (VVT en GHZ) leiden tot dalingen van de tarieven en het aantal behandelingen. Een krimp betekent dat kostenbesparingen onvermijdbaar zijn. Uit de Financiële Zorgthermometer komt naar voren dat het personeelsbestand bij zorginstellingen het komende jaar stabiel blijft of licht daalt. Deels kunnen zorginstellingen een daling realiseren door natuurlijk verloop, maar meer dan de helft van de zorginstellingen (excl. ziekenhuizen) gaat er vanuit het komende jaar personeel gedwongen te moeten ontslaan.

Zorginstellingen hebben nagenoeg voor het eerst te maken met krimp. Organisaties zijn grotendeels gewend aan en ingericht op groei. Anticiperen op dergelijke ontwikkelingen vergen kostenbesparingen en een hoge mate van flexibiliteit. Veel zorginstellingen hanteren reeds een vacaturestop. Daarnaast geeft meer dan de helft van de zorginstellingen aan in het komend jaar genoodzaakt te zijn om personeel gedwongen te ontslaan. Met 71% en 55% liggen deze percentages het hoogst in respectievelijk de GGZ sector en de GHZ sector. In de VVT ligt dit percentage op 46% en bij de ziekenhuizen op 35%. Daarnaast vinden de gedwongen ontslagen met name plaats bij de grote instellingen. Zorginstellingen geven aan hierbij te kijken naar zowel het directe (zoals verplegend personeel) als het indirecte (zoals ondersteunende functies) personeel.

De snelheid en mogelijkheden om bij te sturen zijn met name afhankelijk van de mate van flexibiliteit van het personeelsbestand. Een derde van de zorginstellingen beoordeelt de flexibiliteit met een onvoldoende en maar 3% met een ruim voldoende. Inzet op meer contracten voor bepaalde tijd en flexibele arbeidscontracten moet leiden tot het vergroten van deze flexibiliteit in de toekomst. Het verhogen van de flexibiliteit moet leiden tot minder gedwongen ontslagen in tijden dat de omzet onder druk komt te staan.

Reactie vereniging HEAD (Ellen Kalkhoven, voorzitter)

"Naar mate de kortingen op tarief en volume verder worden doorgevoerd, hebben zorginstellingen de behoefte meer gebruik te maken van flexibilisering van het personeelsbestand. Hetgeen een uitdaging wordt omdat juist de maatschappelijke tendens tegengesteld is vastgelegd in CAO's."

Reactie Finance Ideas (Pim Diepstraten, directeur zorg)

"De vorige Zorgthermometer bracht reeds de druk op de omzet van zorginstellingen inzichtelijk. Van oudsher zijn zorginstellingen ingericht op groei en kennen ze een beperkte mate van flexibiliteit. Gedwongen ontslagen zijn dan onvermijdelijk. Flexibiliteit is voor de toekomst het sleutelwoord."

Over de Financiële Zorgthermometer

De Financiële Zorgthermometer is gebaseerd op onderzoek dat elk kwartaal wordt uitgevoerd door Finance Ideas onder de ruim negenhonderd leden van HEAD, de vereniging van financiële deskundigen in de zorgsector. Elke keer wordt een vaste set van vragen aan hen voorgelegd, plus enkele vragen over actuele thema's. Aan het meest recente onderzoek, dat plaats heeft gevonden medio november tot medio december, hebben 166 *financials* van verschillende zorginstellingen deelgenomen. Het is de elfde keer dat het onderzoek is uitgevoerd.

NOOT VOOR DE REDACTIE:

Meer informatie over deze elfde Financiële Zorgthermometer vindt u in de bijgevoegde toelichting. De ruwe onderzoeksgegevens zijn te vinden op de website www.headonline.nl. Voor een toelichting kunt u contact opnemen met drs. Pim Diepstraten van Finance Ideas. Hij is telefonisch te bereiken op 06-19212111 en per mail via pim.diepstraten@finance-ideas.nl.

-EINDE PERSBERICHT-

-TOELICHTING RESULTATEN FINANCIËLE ZORG THERMOMETER 2013 4e KWARTAAL-

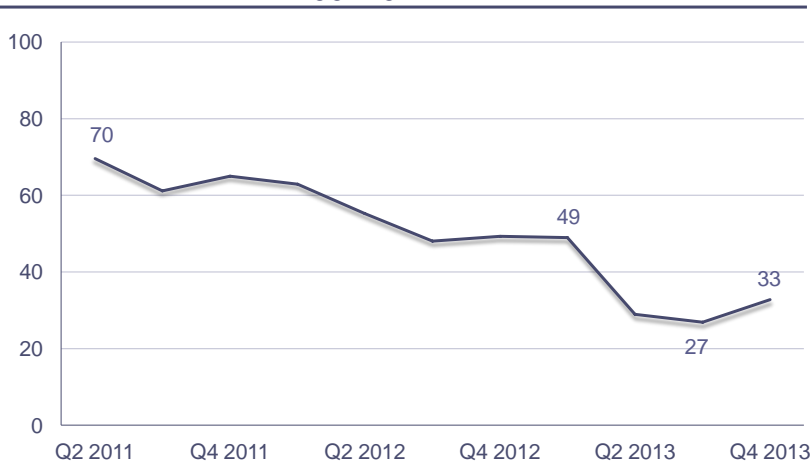
Het onderzoeks- en adviesbureau Finance Ideas en HEAD, de vereniging van financiële specialisten in de zorg, hebben in het vierde kwartaal van 2013 onderzocht wat de *financials* in de zorgsector voor de komende twaalf maanden verwachten. Van de negenhonderd leden van de HEAD hebben er 166 aan het meest recente onderzoek meegewerkt. In deze toelichting gaan we in op de opvallendste resultaten.

De omzet staat sterk onder druk

De groei-index staat in het vierde kwartaal van 2013 weer iets hoger dan in de voorgaande twee kwartalen. Echter, nog altijd geeft 62% van de zorginstellingen (exclusief ziekenhuizen) aan dat het verwacht dat de reële omzet in de komende 12 maanden zal dalen. Dit percentage ligt bij de grote instellingen binnen deze sectoren nog hoger met 72%. Doordat de omzetonwikkeling naar verwachting blijft dalen zullen de zorginstellingen op kosten moeten besparen.

Groei-index

Verwachte reële omzetonwikkeling gestegen*

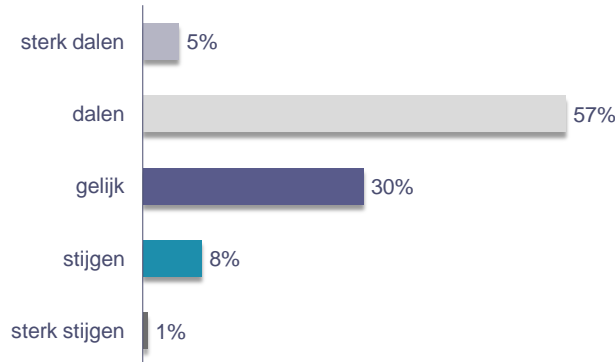

Daling aantal fte's door druk op de omzet

Een dalende omzet betekent dat betekent dat kostenbesparingen onvermijdbaar zijn. 62% van de zorginstellingen geeft aan dat het aantal fte's in de komende 12 maanden zal dalen. Deze percentages liggen met name hoog in de GHZ sector (86%) en de GGZ sector (75%). Daarnaast liggen deze percentages hoger voor grote instellingen. Van de grote zorginstellingen geeft 76% aan dat het aantal fte's in de komende 12 maanden zal teruglopen.

Verwachting personeelsverloop

62% zorginstellingen verwacht een daling van het personeel (aantal fte's) over de komende 12 maanden*

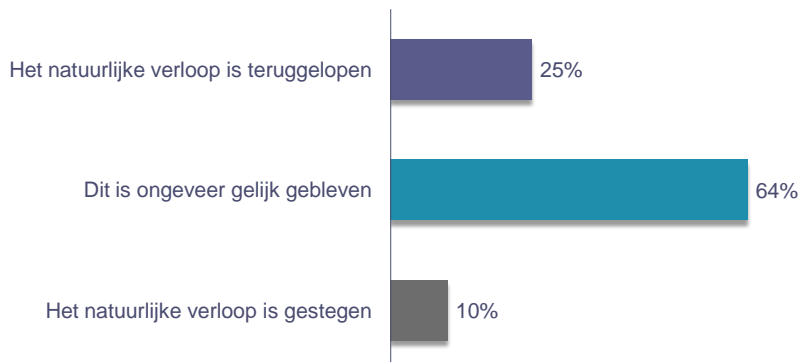

Natuurlijk personeelsverloop teruggelopen

Bij het terugdringen van het aantal fte's gaat de voorkeur er naar uit dit via het natuurlijk verloop te bewerkstelligen. Echter, 25% van de zorginstellingen geeft aan dat het natuurlijke verloop in de afgelopen 12 maanden is teruggelopen. Hierdoor is de flexibiliteit in het personeelsbestand lager en zal het minder makkelijk zijn om een daling op te vangen.

Ontwikkeling natuurlijk personeelsverloop

25% zorginstellingen geeft aan dat het natuurlijk personeelsverloop is teruggelopen ten opzichte van 12 maanden geleden*

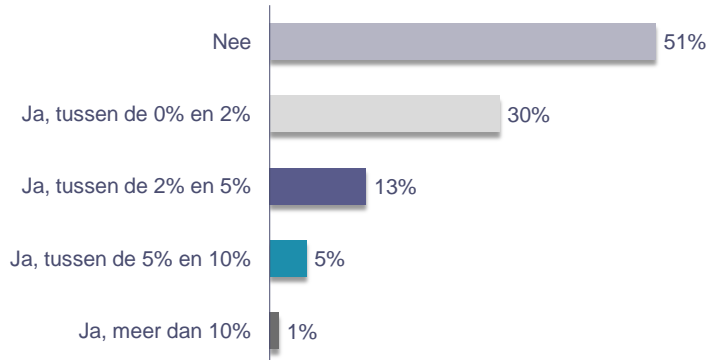

Gedwongen ontslagen als gevolg

Doordat het natuurlijke verloop de daling in het aantal fte's niet geheel op kan vangen, geeft 49% van de zorginstellingen aan personeel gedwongen te moeten ontslaan. Dit percentage ligt het hoogst voor de GGZ sector (71%) en de GHZ sector (55%). In de VVT ligt dit percentage op 46% en bij de ziekenhuizen op 35%. De impact zal in werkelijkheid nog groter zijn omdat meer grote zorginstellingen (63%) aangeven personeel gedwongen te moeten ontslaan.

Verwachting gedwongen ontslagen

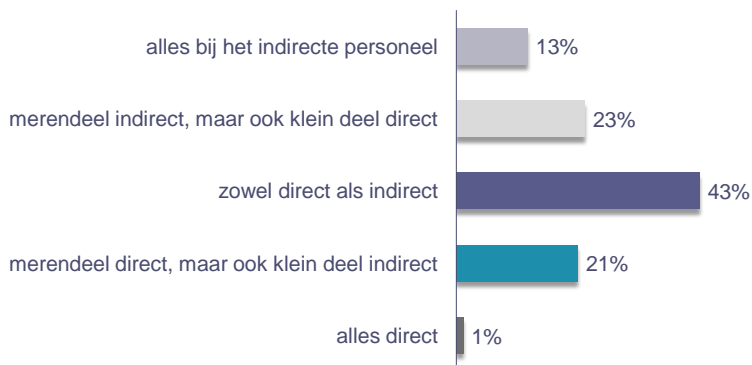
49% van de zorginstellingen verwacht gedwongen ontslagen voor het komende jaar. De grootte ligt naar verwachting tussen de 0-2%*

Zorginstellingen geven aan hierbij te kijken naar zowel het directe (zoals verplegend personeel) als het indirecte (zoals ondersteunende functies) personeel.

Verwachting gedwongen ontslagen

36% zorginstellingen verwacht dat het merendeel van de gedwongen ontslagen bij het indirecte personeel zal plaatsvinden*

Flexibiliteit personeel onvoldoende

Flexibiliteit in het personeelsbestand is essentieel om adequaat te kunnen reageren op schommelingen in de omzet. 35% van de zorginstellingen vindt dat het personeelsbestand onvoldoende flexibel is. Alle sectoren hebben te maken met dit probleem. Er zijn verschillende oplossingen om meer flexibiliteit te creëren. Met name contracten voor bepaalde tijd en flexibele contracten worden op dit moment ingezet om meer flexibiliteit in het personeelsbestand te creëren. Ook in de toekomst zullen beide mogelijkheden door zorginstellingen meer worden benut om de flexibiliteit te vergroten.

Flexibiliteit van het personeel

35% van de zorginstellingen vindt het niveau van flexibiliteit onder het personeel onvoldoende*

